

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора Національного лісотехнічного університету України
від «__» _____ 2016 року № ____

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ
НЛТУ УКРАЇНИ

Львів – 2016

Про наукове товариство студентів НЛТУ України

Подано положення про Наукове товариство студентів, організацію науково-дослідної роботи студентів у навчальному процесі та у позанавчальний час, а також про планування, облік, звітність, контроль, регулювання і стимулювання НДРС. Висвітлено умови проведення Всеукраїнської студентської олімпіади, та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук.

Укладач: Науковий керівник Наукового товариства студентів
Національного лісотехнічного університету України Н. Г. Лук'янчук

© Національний лісотехнічний університет України, 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ НЛТУ УКРАЇНИ	6
2. ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	14
3. ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ У ПОЗАНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС	17
4. ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ З ПРИРОДНИЧИХ, ТЕХНІЧНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК	23
5. ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ	29
6. ПРО ОГЛЯД-КОНКУРС НА КРАЩУ КАФЕДРУ І КРАЩИЙ ІНСТИТУТ З ОРГАНІЗАЦІЇ НДРС	32
ДОДАТКИ	33

ВСТУП

Науково–дослідна робота студентів (НДРС) є невід'ємною частиною підготовки високо кваліфікованих фахівців та нерозривною складовою навчально-виховного і науково-дослідницького процесів. НДРС поділяється на НДР, що є складовою частиною навчального процесу і НДР, яка виконується у вільний від занять час. НДРС є важливим засобом підвищення якості підготовки спеціалістів для народного господарства, здатних творчо застосовувати у практичній діяльності новітні досягнення науково-технічного прогресу.

Основними завданнями НДРС є:

- оволодіння студентами науковими методами пізнання;
- поглиблене і творче засвоєння навчального матеріалу;
- оволодіння методикою самостійної постановки і вирішення наукових та технічних задач;
- виховання навичок роботи у науковому колективі;
- сприяння науково-технічному прогресові шляхом участі у розробці актуальних наукових і технічних задач лісового господарства, лісової і деревообробної промисловості.

Студенти, які ведуть науково-дослідну роботу, об'єднуються у наукове товариство студентів (НТС), яке діє з метою координації, організаційного та науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю, створення сприятливих умов для розвитку і реалізації творчих здібностей студентів університету, залучення їх до активної науково-дослідної, пошукової діяльності в процесі навчання у вищому навчальному закладі, участі у вирішенні актуальних науково-педагогічних, гуманітарних та науково-технічних проблем.

Координаційним органом НТС університету є його Рада. До складу Ради НТС університету входять Голови Рад студентських наукових товариств Інститутів, обрані представники студентського наукового активу.

Структурними підрозділами Ради студентського наукового товариства університету є Ради, обрані у відповідних Інститутах. Інститутські Ради студентського наукового товариства співпрацюють з проблемними групами кафедр, студентською Радою університету, іншими органами студентського самоврядування та Радами університету.

Студентська наукова робота в університеті організовується за двома напрямками:

– наукова робота як складова навчального процесу, яка передбачає засвоєння методології досліджень у процесі вивчення лекційних курсів спеціальних дисциплін, а також є невід’ємною частиною навчального процесу і виконується під час лабораторних і практичних занять, курсового і дипломного проектування, у період навчальних та виробничих практик.

– наукова робота, яка виконується студентами у вільний від занять час і репрезентується на таких важливих заходах, як студентські науково-практичних конференції міжнародного, всеукраїнського, регіонального та університетського рівнів, олімпіадах, конкурсі на кращу наукову роботу з природничих, технічних та гуманітарних наук.

Студентське наукове товариство організовує роботу студентів у наукових гуртках, у кафедральних науково-дослідних лабораторіях та тимчасових творчих наукових колективах.

1. ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ НЛТУ УКРАЇНИ

Наукове товариство студентів (НТС) – є добровільною та самостійною громадською організацією, що об'єднує студентів, які виконують науково-дослідну роботу. НТС здійснює діяльність на основі самоуправління, керуючись нормативними, методичними, інструктивними документами Міністерства освіти і науки України, законами України «Про вищу освіту», Статутом університету, наказами ректора університету, рішеннями Вченої ради, ректорату, науково-організаційного відділу, даним Положенням та іншим законодавством, що регламентує НДРС.

НТС працює в тісній співпраці з адміністрацією, іншими структурними підрозділами та громадськими організаціями НЛТУ України.

У своїй роботі НТС керується принципами колегіальності, добровільності, гласності, самоврядування для розвитку наукової творчості студентів, накопичення і примноження наукового потенціалу НЛТУ України та підготовки майбутніх науково-педагогічних кадрів.

Товариство функціонує без державної реєстрації та не набуває прав юридичної особи.

Метою НТС є сприяння роботі вищому навчальному закладу з підвищення якості підготовки спеціалістів. Досягнення поставленої мети проводиться шляхом вирішення наступних завдань:

- залучення студентської молоді до наукової діяльності на самих ранніх етапах навчання в університеті;
- сприяння підвищенню якості фахової підготовки та кваліфікаційного рівня майбутніх фахівців лісопромислового комплексу;
- підвищення теоретичного рівня і практичної значущості НДРС;
- розширення світогляду і наукової ерудиції у студентів, виховання у них навиків постійного вдосконалення власних знань;

- формування умов для розкриття наукового і творчого потенціалу студентів;
- популяризація та розповсюдження наукових знань у студентському середовищі;
- координація та контроль діяльності студентських наукових гуртків;
- організація і проведення різноманітних організаційно-масових та змагальних заходів: наукових конференцій, семінарів, круглих столів, конкурсів наукових студентських робіт, олімпіад з дисциплін, симпозіумів тощо;
- забезпечення кафедр інформацією про заплановані міжвузівські, республіканські конференції, семінари, конкурси;
- надання допомоги в опублікуванні та впровадженні в практику результатів студентських наукових досліджень;
- забезпечення співробітництва з НТС інших навчальних закладів, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду організації НДРС при спілкуванні на семінарах різного рівня і за допомогою мережі Internet з впровадженням передових форм і методів в свою роботу;
- інформування української та зарубіжної громадськості про свою діяльність;
- відбір та рекомендація найбільш перспективних студентів, які активно займаються науково-дослідною роботою, для продовження освіти в ординатурі та аспірантурі, залучення їх до участі в наукових семінарах, додаткових освітніх циклів;
- внесення пропозицій по моральному та матеріальному стимулюванню студентів та викладачів, що беруть участь в системі НДРС.

Членство в НТС є добровільним та індивідуальним.

Членом НТС може стати студент Інституту 1-6 курсу, який визнає цей статут, активно бере участь у науковій діяльності, є членом Гуртка та має добру успішність. Прийом у члени НТС проводиться Радою НТС простою більшістю голосів на підставі заяви студента, який вступає та рекомендацій завідувача

відповідної кафедри. Членам НТС видаються документи зразків, прийнятих Президією Ради НТС.

Членство в товаристві припиняється у випадку:

- закінчення навчання в університеті;
- порушення цього статуту, після прийняття відповідного рішення Радою або Президією;
- виходу з товариства за власним бажанням.

Без дозволу або Голови члени НТС не уповноважені представляти товариство на будь-якому рівні, укладати угоди від імені НТС.

Почесне членство в НТС існує з метою відзначення наукових досягнень членів НТС, які вибувають з нього у зв'язку із закінченням навчання в університеті, а також студентів та вчених інших вищих навчальних закладів України та інших країн. Почесне членство зберігається за визначеною особою довічно.

Почесним членам НТС видаються документи зразків, прийнятих Президією за погодженням з науковим куратором товариства.

Член НТС має такі права:

- обговорювати питання діяльності НТС та вносити пропозиції щодо вдосконалення його роботи;
- користуватися необхідним оснащенням в планових дослідженнях;
- брати участь в роботі секцій і виступати з доповідями на студентських наукових конференціях;
- обирати та бути обраним до керівних органів НТС;
- бути рекомендованим на наукову роботу (на конкурсній підставі);
- отримувати методичну та інформаційну допомогу від товариства.

Члени товариства зобов'язані:

- дотримуватися цього положення;
- брати участь в роботі Гуртків, відвідувати їх засідання;
- проводити НДРС, виступати з доповідями на засіданнях Гуртка;
- виконувати рішення керівних органів НТС;
- надавати необхідну допомогу в проведенні заходів товариства;

- пропагувати діяльність НТС, сприяти підвищенню авторитету НТС та університету.

Керівними органами НТС є Рада НТС (далі – Рада), Президія Ради НТС.

Функції Ради:

- розглядати питання щодо внесення змін і доповнень до цього Положення;
- визначати основні напрями діяльності та затверджувати річний план роботи товариства;
- затверджувати членів Президії, приймати рішення про прийом до НТС нових членів;
- обирати та звільняти Голову Ради, заслуховувати його звіт про діяльність товариства та приймати рішення щодо якості його роботи, а також методів її вдосконалення;
- заслуховувати доповіді про діяльність Гуртків за поточний рік, приймати зразки звітно-облікової документації та інших реквізитів;
- подавати для затвердження ректору символіку НТС;
- організовувати та проводити наукові конференції, конкурси та інші заходи, передбачені планом роботи товариства;
- сприяти комплексній розробці гуртками наукових тем з провідної проблематики кафедр;
- висувати кандидатури з метою відрядження для участі в наукових конференціях, конкурсах тощо;
- налагоджувати співробітництво з підрозділами НЛТУ України, органами студентського самоврядування, громадськими об'єднаннями, установами, підприємствами, зарубіжними установами, організаціями для виконання завдань НТС згідно з цим Положенням;
- брати участь в обговоренні кандидатур для присвоєння членам НТС премій, іменних стипендій, цінних призів, здобуття грантів тощо та за погодженням з науковим керівником НТС подає їх на розгляд Вченої ради НЛТУ України;

- розглядати питання, що виносяться на обговорення членами НТС;
- рекомендувати членів товариства на наукову роботу після закінчення університету;
- висвітлювати роботу товариства в засобах масової інформації;
- виносити питання, що стосуються роботи НТС на розгляд Вченої ради НЛТУ України.

До складу Ради НТС університету входять Голови Рад студентських наукових товариств Інститутів, обрані представники студентського наукового активу. Структурними підрозділами Ради студентського наукового товариства університету є Ради, обрані у відповідних Інститутах. Вони співпрацюють з проблемними групами кафедр, студентською Радою університету, іншими органами студентського самоврядування та Радами університету.

Засідання Ради НТС проводяться щорічно. На них затверджується план роботи на 1 рік. Звітування Ради НТС здійснюється на розширеному засіданні звітної студентської науково-практичної конференції.

Член Ради може бути звільнений від виконання обов'язків у таких випадках: за власним бажанням на підставі письмової згоди; за рішенням Ради у разі порушення норм цього статуту, неналежного виконання або невиконання своїх посадових обов'язків; дій, що завдають шкоди товариству та університету або підривають їх авторитет.

Члени Ради приймають участь в обговоренні та затвердженні відповідних рішень. Обов'язки та повноваження членів Ради можуть визначатися додатково відповідними посадовими інструкціями, які приймаються Радою та затверджуються директором Інституту.

Члени Ради, які активно займаються організаційною роботою, можуть бути звільнені від занять на час проведення масових заходів, передбачених планом роботи товариства, за поданням Голови або наукового керівника НТС та за погодженням з ректором НЛТУ України.

Голова Ради НТС обирається Радою з членів Ради НТС простою більшістю голосів, після подання кандидатури науковим куратором НТС. Голова може бу-

ти звільнений з посади рішенням Ради, яке приймається таємним голосуванням не менше ніж $\frac{2}{3}$ голосів з числа затверджених членів Ради. У разі негативного рішення стосовно звільнення Голови, повторне повернення до розгляду цього питання можливе не раніше ніж через піврічний термін.

Функції Голови:

- представляти НТС Інституту у стосунках з керівними органами закладу, державними та громадськими організаціями, установами, підприємствами усіх форм власності, як в Україні, так і за її межами, має право виступати від імені НТС;

- видавати розпорядження з поточних питань та має право підпису документів;

- бути членом Вченої ради Інституту;

- відкривати засідання Ради та головувати на них, презентувати річний звіт про діяльність НТС;

- здійснювати оперативний контроль за діяльністю НТС та виконанням рішень Ради;

- здійснювати іншу діяльність в межах наданих йому повноважень відповідно до посадових інструкцій, прийнятих Радою і затверджених директором Інституту.

У разі тимчасової неможливості виконання Головою покладених на нього обов'язків, останній має право на цей час передати свої повноваження одному з заступників Голови.

Заступники призначаються Головою з числа членів Ради та здійснюють безпосереднє керівництво науковою, організаційно-методичною діяльністю і зовнішніми зв'язками НТС відповідно до посадових інструкцій, прийнятих Радою НТС і затверджених Головою.

Секретар призначається Головою з числа членів Ради та здійснює оформлення та упорядкування обліково-звітної документації товариства, веде діловодство товариства, засвідчує документи товариства, здійснює організацію під-

готовки, ухвалення рішень і доведення їх до безпосередніх виконавців, контролює регламент проведення засідання Ради та інших заходів.

Науковий керівник НТС призначається з числа професорсько-викладацького складу Вченою радою НЛТУ України, є членом Ради та Президії. Науковим керівником НТС здійснюється взаємодія між адміністрацією навчального закладу та НТС, надається допомога членам НТС в проведенні НДРС, впровадженні в практику результатів студентських наукових досліджень, опублікуванні матеріалів у наукових виданнях. Науковий керівник НТС є безпосередньо підпорядкованим проректору НЛТУ України з наукової роботи.

Склад Ради затверджується ректором НЛТУ України, після погодження з проректором з наукової роботи НЛТУ України, директорами Інститутів.

Рішення Ради НТС оформлюються у вигляді постанов або протокольних рішень.

Засідання Ради вважаються відкритими за наявності не менше 7 осіб від загального складу Ради та після оголошення про це головуючим.

Право голосу мають усі члени Ради. Рішення приймаються після оголошення питання, що розглядається головуючим на засіданні простою більшістю голосів осіб, які беруть участь в голосуванні. При рівності голосів вирішальним є голос Голови, або уповноваженого Головою заступника.

Головуючими на засіданнях Ради можуть виступати Голова, науковий керівник НТС або особа, що ними уповноважена на головування.

Рада може збиратися на чергові та позачергові засідання. Чергові засідання відбуваються не рідше 1 разу 3 місяці. Позачергові засідання скликаються за вимогою Голови або не менш ніж $\frac{2}{3}$ членів Ради.

Засідання Ради є відкритими для всіх членів товариства та уповноважених представників адміністрації навчального закладу.

Президія Ради НТС є колективним керівним та виконавчим органом товариства, та виконує функції Ради в період між засіданнями Ради НТС. Склад

президії затверджується Радою НТС після призначення Головою заступників Голови Ради НТС.

До складу Президії входять Голова, заступники, секретар, науковий керівник НТС відповідного Інституту.

Обов'язки та повноваження членів Президії визначаються відповідними посадовими інструкціями, які приймаються Радою та затверджуються Головою.

НТС не виконує фінансових функцій. Фінансування матеріальних витрат, пов'язаних з роботою НТС, здійснюється за рахунок коштів, що виділяються на підтримку студентського самоврядування, на проведення науково-дослідної роботи, частини позабюджетних коштів НЛТУ України за рішенням його адміністрації, спонсорських коштів, дарунків та відрахувань, пожертвувань фондів, громадських організацій, підприємств, установ та організацій, а також фізичних осіб у грошовій та натуральній формі.

Для забезпечення діяльності НТС НЛТУ України створює необхідні умови: закріплює за товариством приміщення, виділяє оргтехніку і витратні матеріали до неї. Всі структурні підрозділи університету всебічно сприяють найповнішому інформаційному забезпеченню та статутній діяльності НТС.

Діяльність НТС може бути припинена рішенням Ради.

Зміни та доповнення до Положення про Наукове товариство студентів вносяться Вченою радою НЛТУ України, Радою за погодженням з науковим керівником НТС, наказом ректора НЛТУ України.

2. ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

НДРС, що є складовою частиною навчального процесу, передбачає:

- вивчення теоретичних основ методики, постановки і виконання наукових досліджень, планування і організації наукового експерименту, обробки наукових та інших даних;
- засвоєння методології досліджень з певних наукових напрямків у процесі вивчення лекційних курсів спеціальних дисциплін;
- виконання індивідуальних наукових завдань у навчальні години, призначені для досліджень;
- участь у роботі наукових семінарів при випускових кафедрах;
- виконання лабораторних робіт з елементами НДР;
- виконання курсових і дипломних проектів (робіт) з елементами наукових досліджень;
- виконання завдань науково-дослідницького характеру під час виробничих та навчальних практик.

Ефективність виконання всіх видів робіт залежить від досвіду, майстерності керівників курсових і дипломних проектів; зацікавленості у співробітництві з університетом керівників підприємств і лісництв шляхом виявлення найбільш актуальних проблем удосконалення виробництва і спільного проведення наукових досліджень; забезпечення доступності баз практики для технологічної та переддипломної практик студента з видачею студентам тем дипломного проекту з тематики, що відповідає потребам підприємства.

Для забезпечення максимальної ефективності виконання завдань науково-дослідного характеру керівник практики від кафедри до від'їзду студентів на навчально-виробничу практику повинен розробити для кожного студента науково-дослідне завдання, обговорити зі студентом план виконання завдання і список літературних джерел, аналіз яких необхідно провести до проходження практики. У період проходження практики керівник від кафедри повинен допо-

магати студентам у складанні плану проведення наукових досліджень із врахуванням реальних умов і програми практики, здійснювати контроль за виконанням ними науково-дослідних завдань, узгоджувати з керівництвом підприємства, лісництва порядок передачі підприємству, лісництву успішно виконаних студентами науково-дослідних робіт у вигляді пропозицій та удосконалень і допомагати студентам-практикантам оформляти матеріали наукових пошуків практики у вигляді доповідей на наукову студентську конференцію університету або статей.

НДРС у навчальному процесі ставить за мету виробити у студентів навички творчої роботи і підготувати їх до самостійної науково-дослідної діяльності.

НДРС починається з першого курсу і ведеться протягом всього періоду навчання студента у вузі шляхом включення елементів наукового пошуку і наукових досліджень у всі види навчальної роботи. Зокрема, в Інституті лісового і садово-паркового господарства така робота розпочинається в Малій Лісовій Академії і продовжується в години практик у лісництвах, де студенти можуть проводити свою науково-дослідну роботу.

НДРС відбувається у два етапи:

1. Робота зі студентами молодших курсів бакалаврату при вивченні загальноосвітніх і загально-інженерних дисциплін.
2. Робота зі студентами старших курсів бакалаврату і студентами-спеціалістами та магістрами, які навчаються на випускових кафедрах.

На першому етапі (протягом навчання на першому і другому курсах) студентів знайомлять з основами та елементами наукових досліджень, розвивають навички самостійної роботи поглибленого вивчення фундаментальних і загально-інженерних наук, виховуючи любов до вибраної спеціальності шляхом конкретизації, ілюстрації застосування загальних положень для вирішення виробничих та інших задач.

Формами НДРС на цьому етапі можуть бути:

- ✓ реформування окремих тем курсів, що вивчаються;
- ✓ складання бібліографії з певної теми;

- ✓ участь у виготовленні навчально-методичних посібників (таблиць, макетів, моделей, діафільмів);
- ✓ виготовлення за завданням кафедр креслень, схем, плакатів;
- ✓ участь у підготовці лекційного демонстрування.

Необхідно залучати студентів першого та другого курсів до складу комплексних студентських науково-дослідних бригад для розв'язання конкретних питань, пов'язаних із спеціальністю, за допомогою викладачів фундаментальних та загальноінженерних дисциплін.

Щодо суспільних наук студенти готують наукові повідомлення з методологічних питань і реферативні огляди із заданої теми, які заслуховуються.

На другому етапі студенти безпосередньо включаються в дослідницьку роботу, їм доручають конкретні теоретичні, експериментальні або конструкторські розробки. Як правило, ці дослідження ведуться на випускових кафедрах при виконанні практичних, лабораторних, курсових або дипломних робіт, а також при проходженні навчальних та виробничих практик.

3. ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ У ПОЗАНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС

Метою НДРС у позанавчальний час є підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою освітою, здатних активно впливати на виробничий процес. НДРС у позанавчальний час виконується протягом всього періоду навчання в університеті як продовження навчального процесу.

НДРС в позаурочний час організується у формі:

- роботи в студентських наукових гуртках;
- участі студентів у виконанні держбюджетної або госпдоговірної тематики;
- лекторської роботи з розповсюдження наукових знань;
- предметних університетських, українських і міжнародних олімпіад;
- наукових університетських, державних і міжнародних конференцій, симпозіумів тощо.

НДРС завершується етапом:

- повідомлення на засіданні гуртка, на студентському науковому семінарі при випусковій кафедрі, або науковій конференції;
- розробку науково-дослідної частини дипломного чи курсового проєкту;
- подання звіту;
- оформлення, підготовку і подачу до друку статті, інформаційного листка, матеріалів на одержання авторського свідоцтва тощо.

Координує роботу всіх університетських підрозділів з організації та ведення НДРС Рада з НДРС університету, яку очолює проректор з наукової роботи. Організаційну основу Ради з НДРС складають інститутські Ради з НДРС, очолювані відповідальними за НДРС Інститутів.

Відповідальний за НДРС на кафедрі призначається з числа штатних викладачів кафедри. Керівництво науковою роботою студентів є обов'язком кожного викладача, наукового співробітника чи аспіранта університету.

З метою активізації НДРС, вивчення і узагальнення досвіду ведення НДРС в університеті щорічно проводиться огляд-конкурс на кращу кафедру і кращий Інститут з організації НДРС відповідно до положення про огляд-конкурс на кращу кафедру та Інститут з організації НДРС університету.

Кращі наукові роботи студентів висуваються на студентські наукові конференції університету та інших ВНЗ, на університетський, український та міжнародний конкурси студентських робіт. За результатами конкурсу студенти можуть бути нагороджені дипломами, медалями певного зразка, грошовими винагородами та грамотами. Студенти, здібні до НДР, можуть бути рекомендовані для вступу в аспірантуру. Роботи, відзначені конкурсними комісіями і нагороджені дипломами чи медалями, можуть бути захищеними як реферат при вступі до аспірантури.

НДРС у позанавчальний час також організовується кафедрами, галузевими науково-дослідними лабораторіями, СКБ.

Відповідальними за цю роботу призначаються штатні викладачі кафедри, співробітники наукових закладів або співробітники СКБ університету, аспіранти.

Плани з НДРС у позанавчальний час затверджуються керівниками відповідних підрозділів і Рад. Ця робота має різні форми: робота у наукових гуртках, при виконанні госпдогвірної і держбюджетної тематики, в СКБ та лекторами з розповсюдження наукових знань.

Студентські гуртки утворюються при усіх кафедрах та наукових підрозділах університету. Студентський науковий гурток кафедри університету є первинним структурним підрозділом НТС, що об'єднує студентів, які виконують НДРС на даній кафедрі.

Загальне керівництво Гуртка здійснює завідувач кафедри. Поточну роботу Гуртка контролює та організовує науковий керівник Гуртка, що призначається завідувачем гуртка з числа науково-педагогічних співробітників кафедри.

Кількість Гуртків на кафедрі, та напрям їх діяльності визначається завідувачем відповідної кафедри.

Гурток кафедри проводить свої засідання не рідше одного разу на місяць.

Членом Гуртка може бути будь-який студент, який бажає поглибити свої знання з даного предмету та оволодіти навичками дослідницької роботи.

Завдання Гуртка:

- залучення до роботи студентів, які виявляють інтерес до НДРС;
- організація НДРС;
- поглиблене вивчення студентами обраної дисципліни;
- розвиток навичок творчої роботи, оволодіння методами і прийомами наукових досліджень.

Член Гуртка має право:

- бути присутнім і виступати з доповідями і науковими повідомленнями на засіданнях гуртка, та, за згодою наукового керівника, на конференціях;
- виконувати НДР під керівництвом науково-педагогічного працівника кафедри;
- обирати старосту Гуртка та члена Ради – представника Гуртка;
- переходити за власним бажанням з одного Гуртка в інший, чи поєднувати роботу в декількох.

Організаційна робота Гуртка здійснюється старостою Гуртка, який обирається голосуванням на засіданні Гуртка і затверджується науковим керівником Гуртка.

Функції старости гуртка:

- 1) складання разом з науковим керівником планів і звітів про роботу Гуртка;
- 2) сприяння своєчасному виконанню плану наукових досліджень членами Гуртка;

3) висвітлення роботи Гуртка у виданнях та на Інтернет-сайті Інституту, на кафедральних стендах і в інших інформаційних матеріалах.

Функції члена Ради, обраного Гуртком:

- ✓ участь в засіданнях Ради НТС;
- ✓ активна участі у всіх заходах, що проводяться Радою;
- ✓ відстоювання інтересів Гуртка в Раді;
- ✓ презентація своїх наукових робіт .

Студенти, які виконують елементи самостійного наукового пошуку в галузях природничих, технічних, гуманітарних і суспільних наук, вважаються учасниками НДРС у позанавчальний час. Така дослідницька діяльність обов'язково завершується звітом, повідомленням на засіданні гуртка або на студентському науковому семінарі кафедри, студентській науковій конференції. Науково-дослідні, проектно-конструкторські роботи, які добросовісно та якісно виконали студенти згідно з вимогами навчальної програми, можуть бути зараховані як відповідні лабораторні роботи, виробнича практика, курсові та дипломні проекти. Матеріальні витрати, пов'язані з проведенням науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт, що виконуються студентами на кафедрах, наукових закладах університету, СКБ, проводяться за рахунок коштів, які призначаються університетом по держбюджету за науково-дослідну роботу і за рахунок коштів замовників, з якими заключено господарські угоди. Виділення коштів на НДРС і контроль за їх витратами у всіх підрозділах університету здійснюється ректором.

Студенти, які беруть участь у НДР, користуються обладнанням, приладдям, інструментом навчальних і наукових лабораторій, кафедр і наукових підрозділів університету. За умови доброї успішності, студенти, які беруть участь у виконанні НДР, можуть бути зараховані ректором на відповідні посади з заробітною оплатою у встановленому порядку. У період переддипломної практики студенти можуть зараховуватися для роботи на відповідні посади на повний робочий день. Час, необхідний для керівництва НДРС у позанавчальний час, зараховується в індивідуальних планах викладацького складу кафедри у межах

часу, виділеного на навчально-методичну і наукову роботи. Штатні співробітники НДС залучаються до керівництва НДРС без додаткової оплати, але з зарахуванням їм відповідного стажу роботи. Звіт за НДРС у позанавчальний час подається за календарний рік за певною формою як розділ загального звіту з НДРС кафедри та Інституту.

Результати НДРС у позаурочний час висвітлюються у щорічному звіті університету, Інститутів, кафедр у розділі «Науково-дослідна робота студентів», рекомендуються кафедрами, науковими підрозділами до друку у наукових журналах, виступах на конференціях, участі у виставках на одержання авторських свідоцтв, до впровадження у виробництво.

Облік НДРС відображається в «Журналі обліку НДРС», який ведеться на кафедрах, наукових закладах, СКБ університету. Цей журнал веде штатний викладач або співробітник наукового закладу, СКБ, призначений відповідальним за НДРС. Крім цього, Радою НДРС НЛТУ України розроблено форму карточки, в яку науковий керівник вносить записи щодо результатів НДРС.

Студенти, які беруть участь у госпдоговірній тематиці НДР, щомісячно, за підписом керівника роботи, подають звіт у НДС університету. Облік керівництва викладача СНДР відображається в індивідуальному плані та журналі викладача. Підсумковим документом НДРС є звіт за рік та звіт з НДРС за весь термін навчання студентів НЛТУ України.

Звіт з НДРС у позанавчальний час подається у кінці кожного календарного року за формою (див. «Положення про огляд-конкурс на кращу кафедру і кращий Інститут з організації НДРС») як розділ «НДРС» загального звіту кафедри або Інституту. Результати НДРС у позанавчальний час висвітлюються у щорічному звіті університету, Інституту, кафедри у розділі «Науково-дослідна робота студентів». Контроль за НДРС, як у навчальний, так і позанавчальний час, здійснюється шляхом звітності і первинного обліку, періодично представлені інформації, безпосереднього спостереження за ходом виконання робіт з НДРС, перевіркою результатів роботи. Контроль проводить проректор з НДР, директори Інститутів, завідувачі кафедр, наукові підрозділи, СКБ, НТС. Форми

контролю можуть бути суцільні або вибіркові, які проводяться уповноваженою особою або спеціально призначеною комісією, планові і позапланові, одноразові або періодичні, які встановлюються інстанцією, що здійснює перевірку. Результати контролю подаються у вигляді актів, відгуків, рецензій, довідок, висновків, записів у журналі тощо.

Перевіряють не тільки хід виконання науково-дослідних робіт, але й терміни їх виконання.

Регулювання НДРС здійснюється з метою запобігання відхилень від встановлених вимог та планових показників (обсягів, термінів, якості тощо). Для цього використовуються матеріали аналізу роботи загалом та окремих частин. Рішення, стосовно регулювання НДРС, можуть бути: усними вказівками або розпорядженнями на рівні кафедри і деканату; рішеннями кафедри; рішеннями Ради з НДРС Інституту або університету; рішеннями Ради Інститутів або університету; наказом ректора університету. Терміни та періодичність аналізу НДРС передбачаються у планах структурних підрозділів НЛТУ України. Аналіз матеріалів щодо участі студентів у науково-дослідній роботі проводиться один раз на рік.

Стимулювання НДРС здійснюється з метою активізації пошукової діяльності студентської молоді. Для студентів, які активно залучаються до НДР, організовують олімпіади, виставки, конференції, огляди-конкурси наукових робіт на рівні кафедри, вузу, держави. За рекомендацією кафедри кращі наукові роботи студентів подаються на студентську конференцію. За рішенням конференції наукові здобутки студентів відсилають на вузівські і всеукраїнські конкурси. Для організації і проведення університетського конкурсу наукових робіт, предметних олімпіад, оглядів-конкурсів на кращу кафедру і кращий Інститут з науково-дослідної роботи студентів наказом ректора затверджуються конкурсні комісії на чолі з проректором з наукової роботи.

Рішення про нагородження студентів-авторів наукових робіт, студентів-переможців олімпіад і оглядів конкурсів приймаються конкурсною комісією університету і затверджуються ректором.

4. ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ З ПРИРОДНИЧИХ, ТЕХНІЧНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук (далі – Конкурс) проводиться з метою активізації наукової роботи студентів як найважливішого фактору формування фахівців нового типу, створення у вищих навчальних закладах системи широкого залучення студентів до участі у наукових програмах, проектній, конструкторській та інших формах науково-дослідної діяльності. У Конкурсі можуть брати участь студенти вищих навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації незалежно від форм власності та підпорядкування, студенти зарубіжних країн, у тому числі й іноземні громадяни, які навчаються у вищих навчальних закладах України. Конкурс оголошується кожний навчальний рік відповідним наказом Міністерства освіти і науки України або спільною постановою засновників конкурсу. Наказом затверджуються Голови галузевих конкурсних комісій, перелік галузей наук та базові вищі навчальні заклади з проведення Конкурсу. На Конкурс подаються самостійно підготовлені наукові роботи студентів чи студентських колективів (не більше трьох осіб) з актуальних проблем у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, які є пошуковими за своїм характером, мають наукове і прикладне значення або впроваджені у виробництво, застосовані у навчальному процесі.

На Конкурс не приймаються роботи, які подавалися на інші конкурсні змагання, були удостоєні премій НАН України, галузевих академій або ж спеціальних премій відомств і установ.

Наукові роботи виконуються державною мовою.

Загальне керівництво Конкурсом здійснює Всеукраїнський оргкомітет Конкурсу, персональний склад якого затверджується Міністерством освіти і науки України.

Організаційне та науково-методичне забезпечення Конкурсу здійснює Науково-методичний центр вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

Для організації та проведення Конкурсу в вищих навчальних закладах за наказом ректора відповідного закладу створюється конкурсна комісія. У базовому вищому навчальному закладі створюється галузева конкурсна комісія. До складу галузевих конкурсних комісій входять провідні науково-педагогічні працівники відповідного вищого навчального закладу, представники інших навчальних закладів, наукових установ, підприємств тощо. Головою галузевої конкурсної комісії є ректор або проректор вищого навчального закладу.

Для проведення підготовчої і організаційно-технічної роботи до складу комісії можуть включатися один-два співробітники вищого навчального закладу, представники громадських організацій, спонсорів тощо. У складі галузевої конкурсної комісії можуть бути створені секції з окремих спеціальностей під керівництвом заступників Голови галузевої конкурсної комісії з числа провідних вчених, завідуючих кафедрами, докторів чи кандидатів наук.

Галузева конкурсна комісія розглядає представлені роботи та здійснює їх рецензування. У разі потреби, залучає до розгляду робіт спеціалістів провідних вищих навчальних закладів, наукових установ, відповідних організацій з наступним поданням комісії рецензій. На підставі рецензій галузева конкурсна комісія визначає претендентів у переможці Конкурсу і запрошує їх до участі у підсумковій конференції для захисту робіт.

Всеукраїнський оргкомітет Конкурсу може представляти роботи студентів-переможців на конкурси, що проводить НАН України, інші установи та організації.

Конкурс проводиться у два тури. Перший тур у вищих навчальних закладах України у жовтні-лютому, другий тур у базових вищих навчальних закладах у березні-травні поточного навчального року.

Протягом першого туру студенти, які виявили бажання взяти участь у Конкурсі, подають свої наукові роботи на розгляд конкурсної комісії вищого навчального закладу, в якому вони навчаються.

Конкурсна комісія вищого навчального закладу відбирає не більше трьох кращих наукових робіт з кожної галузі науки (групи спеціальностей або спеціальності) Конкурсу та надсилає їх до базових вищих навчальних закладів у термін, визначений відповідним наказом Міністерства освіти і науки України. Термін відправки робіт встановлюється за поштовим штемпелем.

До кожної наукової роботи переможців першого туру Конкурсу додаються:

- анотація наукової роботи (додаток 1);
- відгук наукового керівника про ступінь самостійності виконаної роботи (у довільній формі);
- рішення Вченої ради вищого навчального закладу про представлення роботи на Конкурс (якщо перший тур не проводився).

Прізвища, ініціали автора (авторів) та наукового керівника, назва вищого навчального закладу в конкурсних роботах, а також в інших документах замінюються відповідним «девізом». В окремому запечатаному пакеті під тим самим «девізом» подаються відомості про автора (авторів) та наукового керівника роботи (додаток 2).

На Конкурс подаються перші екземпляри наукових робіт, оформлені за такими вимогами: текст друкується шрифтом № 14, через півтора інтервали до 40 рядків на сторінку. Обсяг зброшурованої конкурсної роботи не повинен перевищувати 30 сторінок. Обмеження щодо обсягу робіт можуть змінюватись базовими вищими навчальними закладами зі згоди Всеукраїнського оргкомітету. Наукова робота обов'язково повинна мати назву і план, список використаної літератури. До наукової роботи можуть додаватися акт про впровадження її результатів, копії патентів, статей автора. Представлення макетів і натурних зразків не допускається. Креслення та ілюстрації, що додаються до роботи, повинні бути скомпоновані на листі стандартного розміру.

На Конкурс можуть бути представлені відповідно переоформлені дипломні, курсові, магістерські роботи, якщо вони містять наукову новизну або передбачається впровадження їх результатів у виробництво, навчальний процес.

Якщо наукову роботу подано з порушенням вимог цього Положення, галузева конкурсна комісія повертає її до вищого навчального закладу (обов'язково із зазначенням причин).

Другий тур Конкурсу проводиться у базовому вищому навчальному закладі. Можливе проведення два етапи:

1 етап – заочний (рецензування робіт);

2 етап – очний у формі конференції (захист робіт претендентами у переможці).

Галузева конкурсна комісія у місячний термін організує розгляд та рецензування робіт (рецензія за формою згідно з додатком 3).

Кожна наукова робота студентів базового вищого навчального закладу обов'язково повинна мати зовнішню рецензію.

Наукові роботи не подаються на рецензування до тих вищих навчальних закладів, в яких навчаються їх автори.

Визначення кращих робіт здійснюється на підставі отриманих рецензій та відкритого обговорення наукових результатів кожної роботи. Галузева конкурсна комісія базового вищого навчального закладу на своїх засіданнях голосуванням більшістю голосів за наявності не менше 2/3 складу комісії приймає рішення щодо визначення кращих наукових робіт студентів. За рівної кількості голосів членів конкурсної комісії голос її Голови є вирішальним.

Автори кращих робіт запрошуються галузевою конкурсною комісією на підсумкову науково-практичну конференцію, де мають змогу зробити наукову доповідь і в процесі дискусії захистити результати своєї роботи. Остаточне рішення про переможців конкурсу приймається галузевою конкурсною комісією і оформляється відповідним протоколом (додаток 4).

Якщо претендент на нагородження не брав участі у підсумковій науково-практичній конференції (без зазначення поважних причин) його робота не може бути нагороджена.

Протоколи всіх галузевих конкурсних комісій затверджуються Всеукраїнським оргкомітетом і на їх підставі видається наказ Міністерства освіти і науки України про результати Конкурсу.

Галузева конкурсна комісія для заохочення здібних студентів може присуджувати свої спеціальні дипломи.

Галузева конкурсна комісія до 10 червня поточного року надсилає до Науково-методичного центру вищої освіти Міністерства освіти і науки України звіт про підсумки проведення другого туру Конкурсу, до якого обов'язково додаються такі документи:

- склад галузевої конкурсної комісії, затверджений наказом ректора;
- протокол підсумкового засідання галузевої конкурсної комісії, підписаний всіма її членами, які брали участі, у засіданні (додаток 4);
- узагальнення підсумків Конкурсу згідно з переліком питань (додаток 5);
- звіт про проведення підсумкової науково-практичної конференції (додаток 6).

Наукові роботи, представлені на Конкурс, не повертаються авторам.

Переможці Всеукраїнського конкурсу нагороджуються дипломами переможця та заохочувальними дипломами, за підписом голів галузевих конкурсних комісій та завіряються печатками базових вищих навчальних закладів. Науковий керівник, студентами якого виконано не менше п'яти наукових робіт, відзначених дипломами переможця нагороджується знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти» відповідно до встановленого порядку нагородження, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2003 року № 47. Переможці конкурсу можуть бути нагороджені спеціальними призами, грошовими преміями конкурсних комісій, благодійних фондів, спонсорів тощо. Дипломи вручаються переможцям на підсумкових науково-практичних конференціях.

Переможці Конкурсу мають право на:

- переваги при вступі до аспірантури;
- стажуванні у провідних наукових та освітніх центрах України та за кордоном;

— переваги при розподілі на роботу.

У разі втрати диплом не поновлюється.

Витрати на проведення першого туру Конкурсу, а також витрати напересилання робіт до базових вищих навчальних закладів здійснюються вищими навчальними закладами, що беруть участь у другому турі Конкурсу.

Матеріально-технічне забезпечення другого туру Конкурсу, витрати на рецензування робіт та проведення підсумкової науково-практичної конференції здійснюються базовими вищими навчальними закладами.

Витрати на виготовлення дипломів для переможців Конкурсу, заохочення науково-педагогічних працівників, організаторів Конкурсу, здійснюють Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України чи інші органи виконавчої влади, яким підпорядковані вищі навчальні заклади, згідно з затвердженим кошторисом.

5. ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ

Головним завданням університетської олімпіади є мобілізація студентів на оволодіння глибокими і міцними знаннями, всебічне залучення студентської молоді до науково-технічної творчості, розвиток та удосконалення професійних навичок майбутніх спеціалістів.

Загальне керівництво університетською олімпіадою здійснює оргкомітет, до складу якого входять провідні вчені, представники ректорату і громадських організацій університету (згідно з наказом по університету).

Університетський тур передбачає:

- предметні олімпіади;
- конкурси із спеціальностей;
- огляд курсових і дипломних робіт (проектів);
- огляд-конкурс результатів виробничої практики.

Предметні олімпіади проводяться з загальнонаукових і загальнотехнічних дисциплін: математики, фізики, хімії, іноземної мови, графіки, будівельної механіки та електротехніки, як правило, серед студентів молодших курсів.

Завдання предметних олімпіад і система оцінки їх виконання розробляються відповідними кафедрами та передбачає: перевірку знань студентів з теоретичних питань, розв'язання завдань, що мають практичне значення, проведення експериментів.

Для проведення предметних олімпіад на відповідних кафедрах створюються конкурсні комісії, які не пізніше 25 лютого надають університетському оргкомітету (в НДС) інформацію про участь студентів університету в предметних олімпіадах з прикладенням інформаційної анкети (додаток 8) і списку переможців, рекомендованих для відзначення (трьох кращих студентів з вказанням 1, 2, 3 місць, зайнятого ними). У списку вказується прізвище студента, повністю ім'я та по батькові і група (додаток 9).

Конкурси за спеціальностями проводяться серед студентів старших курсів випусковими кафедрами.

Завдання конкурсів за спеціальностями містять найважливіші загальнотеоретичні положення, а також комплекс питань, знання яких необхідні майбутнім спеціалістам. Конкретні форми і методи проведення конкурсів за спеціальностями вибираються кафедрами за такою формою: задачі, письмові аудиторні відповіді на запитання, запропоновані викладачем (впродовж двох годин), а також домашні завдання.

При проведенні конкурсу повинні виконуватись такі загальні вимоги:

- ✓ участь студентів старших курсів повинна бути масовою;
- ✓ умови конкурсу, порядок його проведення, форми заохочення повинні бути заздалегідь доведені до студентів;
- ✓ для основної маси студентів повинні бути розроблені завдання (питання), що базуються на пройденому програмою матеріалом.

Найбільш здібним і ерудованим студентам (за їх згодою) можуть бути запропоновані завдання (питання) підвищеної складності, для вирішення яких необхідне більш глибоке (позапрограмане) знання предмета. Ці завдання потрібно видавати студентам заздалегідь, для того, щоб вони підібрали відповідну літературу і вивчили питання.

Інформацію про проведення конкурсів за спеціальностями і списки переможців з їх письмовими відповідями подають конкурсній комісії Інститутів. У списку вказуються прізвище студента, повністю ім'я та по батькові і група.

Для відзначення переможців предметних олімпіад, конкурсів за спеціальностями встановлені премії за перше, друге, третє місце і грамота університету.

Роботи, гідні відзначення, але не висунуті на Інститутський конкурс, відзначаються кафедрами. Роботи, які були висунуті на Інститутський конкурс, відзначаються кафедрами. Роботи, які були висунуті на Інститутський конкурс, але не пройшли на університетський, відзначаються деканом Інституту.

За кращу організацію олімпіади відзначаються:

- а) Інститут, що зайняв перше місце – вимпелом і грамотою;

- б) Інститут, що зайняв друге і третє місце – грамотою;
- в) кафедра, що зайняла перше місце – вимпелом і грамотою;
- г) кафедри, що зайняли друге і третє місце – грамотою.

Оргкомітет вирішує питання про нагородження відкритим голосуванням простою більшістю голосів за наявності на даному засіданні 2/3 складу оргкомітету. Якщо кількість голосів однакова, голос Голови оргкомітету є вирішальним. Рішенням оргкомітету затверджується ректором університету.

Результати розгляду робіт оргкомітет оформляє протоколом, підписаним усіма членами оргкомітету.

Результати проведення олімпіади оголошуються до загального відома. Грамоти і пам'ятні подарунки вручаються на загальних зборах студентів і викладачів університету.

6. ПРО ОГЛЯД-КОНКУРС НА КРАЩУ КАФЕДРУ І КРАЩИЙ ІНСТИТУТ З ОРГАНІЗАЦІЇ НДРС

Огляд-конкурс проводиться з метою активізації і підвищення результативності НДРС, а також вивчення та узагальнення передового досвіду організації НДРС на кафедрах та в Інститутах.

Огляд-конкурс проводиться окремо серед кафедр суспільних наук, загальнонаукових та випускових кафедр. Вихідними даними для проведення підсумків конкурсу є звіти кафедр. Оцінювання проводиться згідно додатку 16.

Встановлюються такі призові місця огляду-конкурсу:

- кафедри суспільних наук – перше, друге, третє місце;
- профільюючі кафедри – перше, друге, третє місце;
- загальнонаукові кафедри – перше, друге, третє місце;
- Інститути – перше, друге, третє місце.

На основі протоколу оргкомітету видається наказ про підсумки огляду-конкурсу. Кафедри та Інститути, які посіли на огляді-конкурсі з організації науково-дослідної роботи студентів призові місця, нагороджуються грамотами НЛТУ України, з фонду ректора отримують грошові винагороди для придбання науково-дослідного обладнання та проведення НДРС.

Огляд-конкурс проводиться по закінченню навчального року. Для проведення огляду-конкурсу наказом ректора призначається оргкомітет, під керівництвом проректора з наукової роботи, до складу якого входять представники рад НТС і провідні спеціалісти із числа професорсько-викладацького складу університету, наукових представників галузевих та наукових лабораторій.

ДОДАТКИ

Додаток 1

АНОТАЦІЯ

В анотації наукової роботи під девізом «_____» зазначаються:

- актуальність, мета, завдання наукової роботи, використана методика дослідження;
- загальна характеристика наукової роботи (структура, обсяг, кількість схем, таблиць, використаних наукових джерел тощо).

Завершується анотація комплексом ключових слів (сталих термінологічних словосполучень), що вживаються у науковій роботі та визначають її тематику. Загальна кількість ключових слів повинна становити не менше трьох але не більше десяти. Ключові слова подаються у називному відмінку, друкуються у рядок, через кому.

Текст анотації має бути лаконічним та відображати основний зміст роботи.

ВІДОМОСТІ
про автора та наукового керівника
конкурсної роботи під девізом « _____ »

АВТОР

1. Прізвище _____
2. Ім'я (повністю) _____

3. По батькові (повністю) _____

4. Повна назва вищого навчального закладу, в якому навчається автор

5. Інститут _____

6. Курс (рік навчання) _____
7. Результати роботи надруковані

_____ (рік, місце, наукове видання)
8. Результати роботи упроваджено
_____ (форма упровадження, місце, рік)
9. Домашня адреса _____

Науковий керівник

Автор роботи

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК

1. Прізвище _____
2. Ім'я (повністю) _____

3. По батькові (повністю) _____

5. Місце роботи _____

6. Посада _____

- Науковий ступінь _____

7. Вчене звання _____

8. Домашня адреса _____

_____ (підпис)

_____ (підпис)

